

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У КОНТЕКСТІ ПОЛОЖЕНЬ НОВОГО ЗАКОНУ УКРАЇНИ "ПРО ВИЩУ ОСВІТУ"

Здійснено аналіз Закону України "Про вищу освіту" від 1.07.2014 р. Проаналізовано питання реформування системи освіти України у контексті інтеграції українських вищих навчальних закладів в європейський освітній простір. Визначено роль кафедр фізичного виховання та критерії оцінювання якості освіти з навчальної дисципліни "Фізичне виховання".

Ключеві слова: інтеграція, фізичне виховання, стандарти освіти, критерії оцінювання, навчальна програма.

Постановка проблеми. Інтеграція українських вищих навчальних закладів в загально-європейський освітній простір, підвищення мобільності учасників навчального процесу, висувають нові вимоги до програм навчання. У зв'язку з цим, досить актуальним стає питання відповідності змісту програм з фізичного виховання у вищих навчальних закладах та дотримання принципу наступності з шкільними програмами згідно зі світовими тенденціями в цій області.

На даний час відсутня система і конкретна програма формування фізкультурно-оздоровчої компетентності, що передбачає єдність виховання здорового способу життя та взаємодій із зовнішнім середовищем, духовним вихованням і підвищення рівня культури молодого покоління. Однією з основних причин такого стану є недостатній рівень фізичної освіти в родині, школі, навчальному закладі і, в цілому, в країні. Фізичне виховання часто розглядається як другорядна дисципліна. Бракує система заходів впровадження в навчально-виховний процес інтегральних фізкультурно-оздоровчих програм виховання всебічно гармонійної особистості.

На сучасному етапі розвитку суспільства спостерігається дуже небезпечна тенденція, яка утворила велику прірву між спортом вищих досягнень (де спортсмени показують дуже високі результати за рахунок залучення неймовірних сил, матеріальних і людських ресурсів) та масової фізичної культури (де відбувається занепад, зниження рівня підготовленості студентської молоді, погіршення стану їх здоров'я). Забруднення навколишнього середовища, гіподинамія та інші фактори призвели до різкого збільшення кількості студентів, які мають значні відхилення в стані здоров'я.

Однією з причин занепаду масової фізичної культури є зниження мотиваційної складової. Інтерес до занять з фізичного виховання значно знизився у зв'язку з порушенням системності навчального процесу, недосконалого змісту програмних вимог відповідно до проблем повсякденного динамічного життя, недостатнього рівня компетентності викладачів (в деяких випадках) до роботи у нових умовах.

Таким чином, потрібно переорієнтувати ставлення до фізичного виховання, щоб проблема здоров'я, ведення здорового способу життя підрастаючого покоління розглядалася як пріоритетний напрямок розвитку системі освіти. Потребує особливої уваги питання ролі і функцій кафедр фізичного виховання, впровадження в навчальний процес інноваційних технологій, перш за все мотиваційного характеру, відповідності (якісного) змісту варіативних навчальних програм, спрямованих на заохочення та збереження інтересу студентської молоді до занять з фізичного виховання. Стає очевидним необхідність розробки, впровадження та реалізації Державної програми, спрямованої на формування нових ціннісних орієнтацій по оздоровленню нації, проведення системної роботи, спрямованої на пропаганду та забезпечення усіх необхідних умов для залучення студентської молоді до здорового способу життя.

В даний час існує багато публікацій, які висвітлюють рішення Болонської декларації та питання інтеграції українських ВНЗ в європейський освітній простір. Однак поки ще залишається недостатньо вивченими питання щодо розробці конкретних критеріїв та стандартів оцінювання з дисципліни "Фізичне виховання" в умовах кредитно-модульної системи. Також не надано чіткого порівняльного аналізу з аналогічними зарубіжними програмами щодо мотиваційних цінностей, структурно-організаційного стану фізичного виховання.

Аналіз результатів останніх досліджень і публікацій. Світові тенденції та актуальність проблематики сучасної вищої освіти висвітлені у багатьох публікаціях, в яких окреслені питання реалізації курсу на європейську інтеграцію, аналізу вищої освіти України у контексті рішень Болонського процесу, адаптації законодавства України до законодавства європейського союзу [1, 12]. Існує ціла низка проблем: 1) загальні (актуальні для освітніх систем усього світу); 2) специфічні (для групи країн); 3) особливі (для окремої країни) [11]. Ці питання також знаходять відображення у законодавчих актах та програмно-нормативних документах: Наказ МОН України №757 від 4.11.2003 р. "Фізичне виховання, навчальна програма для вищих навчальних закладів України 3–4 рівнів акредитації", 2003; Наказ МОН України №49 від 23.01.2004 р. "Про затвердження Програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004–2005 роки", 2004 р.; Закон України "Про вищу освіту" від 1.07.2014 р. та ін.

Сорбонська "Спільна декларація про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти" (1998 р.), яка попередила Болонську декларацію (1999 р.), висунула одне з головних положень – міжнародне визнання і міжнародний потенціал систем вищої освіти, безпосередньо пов'язаний з прозорістю і легкістю для розуміння дипломів, ступенів і рівня кваліфікації студентів. ECTS – European Community Course Credit Transfer System – (Європейська система переведення оцінок), яка дозволяє порівнювати програми, рівні освіти, кваліфікації студентів (аспірантів) при переводі до навчального закладу іншої держави, а також фахівців при працевлаштуванні. Відмінною особливістю ECTS, на думку європейських експертів, є оцінка результату, а не процесу навчання [3,5,7,8]. Тобто більш спрямований на розвиток творчого потенціалу, самостійності студентів, цілеспрямованості та рішучості у прийнятті рішень. У вітчизняних програмах спостерігається відтінок регламентованості та зорганізованого бюрократичного ставлення [8].

Навчальна дисципліна "Фізичне виховання" в умовах інтеграції в Європейський освітній простір дозволить студентам розглядати фізичне виховання як спосіб життя, що у свою чергу сприятиме у вирішенні цілеспрямованої перспективи та досягнення успішності у своїй подальшій діяльності.

Принципи Болонського процесу передбачають розробку і використання системи залікових одиниць, яка покликана вирішити проблему порівняння освітніх програм, сприяти збільшенню академічної мобільності. Система залікових одиниць – це механізм, який дозволяє оцінити якість в балах, кількість придбаного знання за одиницю часу. Тому дуже актуальним є питання нострифікації компетентності – визнання знань та вмінь, а не тільки дипломів [2, 3, 5, 12]. Такий підхід до навчального процесу дозволить розширити конкуренцію у підготовці фахівців, спеціалістів, навчальних програм, провести якісний відбір й тим збалансувати попит.

Широке впровадження загальноєвропейських освітніх проектів, в тому числі вимог Болонської декларації, сприяє ВНЗ постійно удосконалювати процес підготовки педагогічних кадрів, зокрема, у сфері фізичної культури, згідно із сучасними суспільними потребами. Впровадження європейських стандартів підготовки студентів вимагає від керівництва вищих навчальних закладів перегляду концепції організації навчального процесу, який повинен забезпечити конкурентоспроможність системи підготовки фахівців на світовому ринку освітніх послуг. Сучасний викладач з фізичного виховання це фахівець, якій повинен оволодіти теоретичними і практичними компетенціями у професійній діяльності, мобільно і креативно реагувати на зміни у процесі виконання своїх функціональних обов'язків [6].

Мета дослідження. Визначити і обґрунтувати ефективність фізичного виховання студентської молоді та її системного залучення до здорового способу життя шляхом позначення пріоритетних напрямків діяльності кафедр фізичного виховання в умовах інтеграції вищих навчальних закладах України у європейську систему освіти та можливі критерії оцінювання успішності студентів з даної дисципліни.

Завдання дослідження. 1. Здійснити аналіз Закону України "Про вищу освіту" від 1.07.2014 р., Наказів МОН України (стосовно змісту навчальних програм з "Фізичного виховання" і реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України), науково-методичної літератури, інших джерел інформації та практичного досвіду фахівців даної галузі.

2. Визначити пріоритетні акценти розвитку фізичного виховання та роль кафедр фізичного виховання в умовах інтеграції українських вищих навчальних закладів в європейській освітній простір.

3. Окреслити та обґрунтувати критерії оцінювання якості навчання студентів з навчальної дисципліни "Фізичне виховання".

Результати дослідження. Питання щодо інтеграції українських ВНЗ до європейського (світового) освітнього простору *набувають другу хвилю (перша відбулася на початку 2000 рр., майже відразу після прийняття Болонської декларації)*. Поштовхом для початку *нової роботи* у даному напрямку послужило прийняття Закону України "Про вищу освіту" від 1.07.2014 року, який встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

У пункті 1, частині 1, розділу I визначено, що *автономія вищого навчального закладу* – це самостійність, незалежність і відповідальність вищого навчального закладу у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності та надається значення основних *освітніх* термінів.

З позиції розгляду питань до вирішення завдань нашого дослідження викликають інтерес поняття "вища освіта" та "компетентність", які можна екстраполювати на навчальну дисципліну "Фізичне виховання" та діяльності предметної кафедри.

"Вища освіта" – це сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі.

"Компетентність" – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність

особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Виходячи з цього, слід що діяльність кафедри фізичного виховання повинні вирішувати питання здобуття знань, вмінь, навичок на високому науково-методичному рівні вищої освіти. Основним завданням кафедри фізичного виховання, як структурного підрозділу ВНЗ, є формування компетентностей організації і проведення студентами самостійних занять спортивно-оздоровчого характеру, спрямованих на укріплення власного здоров'я, підвищення рівня підготовленості та функціональних можливостей організму, позитивної мотивації та потреби в систематичних заняттях.

Результат є основною оцінкою діяльності кафедри, порівняльних від вихідних показників на початку навчання студента та його завершення. Вони стосуються фізичного, психологічного, функціонального стану. У їх досягненні студент вибирає способи, методи, використовуючи творчий підхід, а викладач допомагає йому та здійснює конкуренцію між ними.

Права вищого навчального закладу (ст. 2, ч. 3, І розд.), встановлені цим Законом, не можуть бути обмежені іншими законами чи нормативно-правовими актами. Тобто, керівництво ВНЗ вправі вирішувати порядок діяльності кафедри фізичного виховання та зміст програм навчання з урахуванням вимог сучасних тенденцій в системі освіти.

Рішення проблем **наступності процесу здобуття вищої освіти** повинні включати комплекс питань з організації і впровадження системних заходів щодо забезпечення наступності навчальних планів на *стику* школа–ВНЗ та ретельне складання навчальних програм для реалізації даного принципу протягом всього періоду навчання.

Дані висловлювання підтверджено в п. 9, ч. 2, ст. 2, де написано, що державна політика у сфері вищої освіти ґрунтується на принципах відкритості *формування структури і обсягу освітньої та професійної підготовки фахівців з вищою освітою*. Формування і реалізація державної політики у сфері вищої освіти забезпечуються шляхом збереження і розвитку системи вищої освіти та підвищення її якості (п. 2, ч. 3., ст. 2). Забезпечення належної державної підтримки підготовки фахівців з числа осіб з особливими освітніми потребами на основі створення для них вільного доступу до освітнього процесу та забезпечення спеціального навчально-реабілітаційного супроводу (п. 9, ч. 3., ст. 2). Ці питання також може вирішити кафедра фізичного виховання.

Розділ IV. Кабінет Міністрів України через систему органів виконавчої влади (ч.2, п.6) створює дієві механізми реалізації передбачених цим Законом *прав вищих навчальних закладів, наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників та осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах*.

Основними завданнями вищого навчального закладу є формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, *здорового способу життя*, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах (п.4, ч. 1); налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури (п.9, ч. 1, ст. 26, розд. VI).

Принципи діяльності, основні права та обов'язки вищого навчального закладу: розробляти та реалізовувати освітні (наукові) програми в межах ліцензованої спеціальності; самостійно визначати форми навчання та форми організації освітнього процесу (пп. 1, 2); надавати додаткові освітні та інші послуги відповідно до законодавства; самостійно розробляти та запроваджувати власні програми освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності; самостійно запроваджувати спеціалізації, визначати їх зміст і програми навчальних дисциплін (пп. 8, 9, 10, ч. 2, ст. 32).

Структурні підрозділи утворюються рішенням вченої ради вищого навчального закладу у порядку, визначеному цим Законом і статутом вищого навчального закладу (ч. 2). Основними структурними підрозділами вищого навчального закладу є факультети, кафедри, бібліотека (ч. 3, ст. 33).

Управління вищим навчальним закладом (розд. VII). Керівник вищого навчального закладу в межах наданих йому повноважень: *сприяє формуванню здорового способу життя у здобувачів вищої освіти, зміцненню спортивно-оздоровчої бази вищого навчального закладу, створює належні умови для занять масовим спортом* (п. 17, ч. 3).

Органи студентського самоврядування вносять пропозиції: щодо змісту навчальних планів і програм (п. 10); щодо розвитку матеріальної бази вищого навчального закладу, у тому числі з питань, що стосуються побуту та відпочинку студентів (п. 11, ч. 5, ст. 40).

Права науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу (п. 5, ч. 1, ст. 57).

Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, мають право на: *безоплатне* користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та *спортивною базами вищого навчального закладу* (п. 5, ч. 1, ст. 62).

Заняття за клубною системою передбачає надання платних послуг, а *безоплатне користування* спортивно-оздоровчими базами ВНЗ (см. п. 5) означає *безоплатне* залучення студентів до занять з фізичного виховання в спортивно-оздоровчих секціях у рамках діяльності кафедр фізичного виховання навчального закладу. Мова йде про збереження кадрового та науково-методичного потенціалу кафедр фізичного виховання, яки, на відміну від клубної системи передбачає надання платних послуг у *режимі*

чергової присутності тренера (тренера-викладача). У даному випадку можна говорити о залученні студентів до занять у формі *тренування* або розважання, які відрізняються від *занять з фізичного виховання*.

Тут можна посилатися на п. 15, ч. 1 "вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом". Однак слід підкреслити, що фізичне виховання є або повинно бути *обов'язковим предметом* для усіх учасників навчального процесу, так як фізичне виховання – єдина дисципліна, яка вирішує одночасно освітні, виховні і оздоровчі завдання.

Участь у формуванні індивідуального навчального плану (п. 21, ст. 62) та організація самостійних занять можуть бути вирішені шляхом впровадження дистанційної форми навчання, яка передбачає забезпечення студентів та інших учасників навчального процесу навчально-методичною і науковою базою та складанням електронних навчально-методичних комплексів (ЕНМК) [13].

У розділі XV (ч. 3) "Прикінцеві та перехідні положення" визнано таким, що втратив чинність, Закон України "Про вищу освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 20).

Часто студенти не можуть вибрати заняття спортивно-оздоровчої спрямованості *за інтересом*, з причин, пов'язаних з розкладом *основних занять*. Крім цього, при складанні графіку навчальної роботи та спортивних, спортивно-оздоровчих секцій, треба враховувати навантаження як на студента, так і на викладача. Перевантаження впливає негативно на якість занять, а також на мотиваційну складову учасників навчального процесу.

Сучасні європейські навчальні заклади пропонують клубну систему занять спортом та спортивно-оздоровчою діяльністю. Однак слід підкреслити, що кожна країна має право, беручи за основу базові принципи європейської системи освіти, запропонувати або *залишити* свої види (напрямки, методики) фізичного виховання, з урахуванням особливостей національних систем або будь яких інших потреб, на разі обґрунтування їх ефективності і несуперечливості загальноприйнятими освітніми програмами.

При складанні навчальних програм слід виходити з урахуванням їх універсалізації [4]. Тобто новітні, інноваційні навчальні програми повинні відповідати сучасним освітнім вимогам. А їх універсалізація передбачає можливість їх впровадження в навчальний (або поза навчальний) процес будь якого (у тому числі закордонного) вищого навчального закладу.

Відносно діяльності кафедр фізичного виховання, отримання заліку (оцінки, кількості балів) не можна зводити до показникам відвідування занять, а необхідно вимагати якість, яка виражається у наявності вміння і навичок та знання методичних основ виконання фізичних вправ, вміння займатися самостійно, у тому числі, поза навчальний час. Також необхідно поступово впровадити реальні, науково обґрунтовані нормативи і об'єктивне відображення результатів тестувань рівня підготовленості студентів [5].

Необхідно враховувати також, що серед заходів, щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України [9] (п. 2.1.), розглядається розробка Додатка до диплому про вищу освіту згідно з європейським зразком "Diploma Supplement". Далі, в Наказі № 757 [10], "Організація навчальних занять" (п. 4) "Проблеми якості освіти та розробка порівняльних методологій і критеріїв оцінки" зазначено:

4.2.1. Для проведення практичних занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах студенти розподіляються на навчальні відділення: *основне, спеціальне і спортивне*.

4.2.2. До *основного* відділення зараховують студентів: а) які займаються в групі ЗФП (загальної фізичної підготовки); б) професійно-прикладної фізичної підготовки і в) у загальних групах з видів спорту.

4.2.3. До *спеціального навчального відділення* (спеціальної медичної група – СМГ) зараховують тих студентів, які виконують завдання навчальної програми з теоретичної та методичної підготовки, займаються в групах ЛФК і в групах реабілітації після травм. Залікові вимоги для студентів цієї групи розробляються з урахуванням медичних показань і протипоказань.

4.2.4. До *спортивного навчального відділення* зараховуються студенти основної медичної групи, які мають відповідний індивідуальний рівень фізичного розвитку та фізичної підготовленості і бажають займатися видом (-ами) спорту, за яким (-ми) проводяться навчально-тренувальні заняття.

4.2.6. Студенти основного та спортивного відділень мають право вільного вибору виду спорту і навчальної групи з урахуванням їх інтересів.

Однак, як свідчить практика, існуючі методики оцінювання не дозволяють *висвітлити* реальний стан рівня підготовленості конкретного студента, *якщо не враховувати, до якої медичної групи належить студент і в якому відділенні (переважно, спеціальному або спортивному) він займається*. Наприклад, в Англії існує практика складання іспиту для "просунутого" рівня і відповідна відмітка, що підтверджує даний рівень "A-levels".

Виходячи з цього слід, з метою розробки критеріїв оцінки (стандартів) вищої освіти, враховувати розподіл студентів на відділення. У *додатку до диплому* зазначати, до якої групи належить конкретний студент і його відповідну оцінку. Так, студенти основного відділення повинні отримувати відповідну відмітку, наприклад "A-levels". Студенти спортивного відділення – "A-sport-level", а студенти спеціальної медичної групи – "SM-levels" (Special Medical levels) і оцінку, згідно з існуючою градацією "всередині групи". Таким чином, у *Додатку до диплому* буде відображено "реальну картину" стану здоров'я і рівня підготовленості конкретного студента.

Слід зазначити, що Болонська декларація ураховує *бонусний* підхід до оцінювання результатів навчання за різними показниками, що може значно підвищувати мотиваційні стимули на конкурентоспроможність студентів.

Висновки

1. Належне виконання положень (вимог) Закону України "Про вищу освіту" від 1.07.2014 р. повинне сприяти реальній (не декларованій) інтеграції українських ВНЗ у європейський освітній простір.

2. З метою підвищення ефективності навчально-виховного процесу, спрямованого на формування позитивної мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності та необхідних, в зв'язку з тим, компетенцій і залучення студентської молоді до здорового способу життя, необхідно зберегти науково-методичний та кадровий потенціал кафедр фізичного виховання.

3. Розробка критеріїв оцінювання якості освіти з дисципліни "Фізичне виховання" та Додатку до диплому дозволить поліпшити рівень здоров'я і фізичної підготовленості студентської молоді та, в цілому, підвищить ефективність навчально-виховного процесу.

Перспективи подальших досліджень будуть спрямовані на виявлення і наукового обґрунтування мотиваційно-ціннісних орієнтирів молоді в різні часи розвитку суспільства.

Використані джерела

1. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В.Г. Кременя. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2004. – 384 с.
2. Галаган А.И. Болонский процесс: от Болоньи до Берлина (итоги и перспективы) / А.И. Галаган, О.Д. Прянишникова. – М., НИИВО, 2004. – 76с.
3. Журавський В.С. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти / В.С. Журавський, М.З. Згуровський – К. : ІВЦ "Політехніка", 2003. – 200 с.
4. Мунтян В.С. Fight-Fitness в программе фізического воспитания студентов высших учебных заведений / В. С. Мунтян // Физическое воспитание студентов. – Х. : ХООНОКУ – ХГАДИ, 2011. – № 1. – С. 94–98.
5. Мунтян В.С. Болонський процес і організаційно-методичні проблеми діяльності кафедри фізичного виховання // Школа професійної майстерності – Х. : НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2012. – С. 36–38.
6. Пасічник В.Р. Реалізація основних напрямків Болонського процесу у підготовці вчителів фізичної культури у польських ВНЗ / В.Р. Пасічник // Проблеми фізичного виховання і спорту. – Луцьк. – 2010. – №6. – С 87–89.
7. Пліско В.І. Узагальнена модель навчальної програми з дисциплін "Фізичне виховання": для студ. 1-4 курсів ден. форми навчання : навч.-метод. посіб. зі склад. навч. прогр. за кредитно-модульн. технологією / В.І. Пліско, А.Й.Сікура. – Чернігів, 2008. – 105 с.
8. Пліско В.І. Проблеми інтеграційного зв'язку між теорією та практикою / В.І. Пліско, А.Й.Сікура // Актуальні проблеми фізичного виховання, реабілітації, спорту та туризму. – Запоріжжя : – 2013. – С. 41–45.
9. Про затвердження Програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004–2005 роки : Наказ МОН України № 49 від 23.01.2004 р. – К., 2004. – 12 с.
10. Фізичне виховання, навчальна програма для вищих навчальних закладів України 3–4 рівнів акредитації : Наказ МОН України № 757 від 4.11.2003 р. – К., 2003. – 30 с.
11. Фініков Т.В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна. / Т.В. Фініков. – К. : Таксон, 2002. – 176 с.
12. Якименко Ю.І. Якість освіти – головний принцип Болонського процесу / Ю.І. Якименко // Проблеми модернізації освіти України в контексті Болонського процесу. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – С. 27–29.
13. Мунтян В.С. Дистанционное обучение в физическом воспитании // "Strategiczne pytania światowej nauki – 2014" Volume 14. Pedagogiczne nauki. : Przemysł, Nauka i studia. – S. 5–8.

Muntian V., Plisko V.

PHYSICAL EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE UKRAINE NEW LAW "ON HIGHER EDUCATION"

The analysis of the Law of Ukraine "On Higher Education" from 01.07.2014 y. Analysis of the reform of the education system in the context of integration of Ukraine Ukrainian higher education institutions in the European educational space. The role of the Department of Physical Education and criteria for evaluating the quality of education discipline "Physical Education".

Key words: *integration, physical education, educational standards, criteria, curriculum.*

Стаття надійшла до редакції 06.09.2014 р.